

NEWSLETTER

apríl 2025

1 / 2025

ÚVODNÉ SLOVO

Vážené kolegyne, kolegovia,
vážení čitatelia,

v čase, keď sa klimatické riziká intenzívne diskutujú na európskej aj národnej úrovni a politiky smerujú k budovaniu klimatickej odolnosti, zároveň čelíme záplave rôznorodých informácií. Vedecky podložené a overené zdroje pre spoľahlivú a dô-

veryhodnú komunikáciu sú preto dôležitejšie než kedykoľvek predtým. Znalostné webové platformy a rôznorodé komunikačné aktivity – ako napríklad tento newsletter – sú kľúčovými nástrojmi nielen na podporu koordinácie medzi rôznymi aktérmi, ale aj na zlepšenie informovanosti verejnosti.

Na európskej úrovni zohráva kľúčovú úlohu webová platforma [Climate-ADAPT](#), ktorú spravuje Európska environmentálna agentúra v spolupráci s Európskou komisiou. Ide o hlavnú referenčnú platformu v oblasti adaptácie v Európe, ktorá poskytuje aktuálne a overené informácie o stave adaptácie, podporuje výmenu skúseností a inšpiruje [príkladmi dobrej praxe správy vecí verejných a prípadovými štúdiami](#). Ponúka nástroje prispôbené potrebám adaptačných odborníkov ako napríklad [European Climate Data Explorer](#), prepojený na údaje z Copernicus Climate Change Service. Platforma, ktorá je komplementárna k podrobnejším národným webovým platformám významne prispieva k posilneniu kapacít na všetkých úrovniach riadenia, a bude v priebehu 2025 sprístupnená vďaka AI prekladu aj v slovenskom jazyku.

Vysoko si cením národné iniciatívy, ktoré podporujú komunikáciu o adaptácii v našom digitálnom svete prostredníctvom webových stránok, sociálnych médií, publikácií, newsletterov či webinárov. Výsledky nahlasovania informácií o národných adaptačných aktivitách pod Nariadením o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti zmeny klímy za rok 2025 ukazujú pozitívny trend: členské štáty EÚ nahlásili takmer 100 rôznych informačných kanálov zameraných na zlepšenie komunikácie v tejto oblasti. Vývoj poukazuje na rastúci záujem o zdieľanie poznatkov a zvyšovanie povedomia o adaptácii.

Dobrým príkladom z praxe je národná webová platforma o adaptácii na zmenu klímy, ktorú prevádzkuje Slovenská agentúra životného prostredia v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR, ako aj vydávanie tohto newslettera. Tieto iniciatívy zohrávajú dôležitú úlohu pri sprístupňovaní aktuálnych, zrozumiteľných a overených informácií rôznym cieľovým skupinám – od národnej, cez regionálnu a miestnu úroveň až po odbornú i laickú verejnosť.

Verím, že Vás obsah tohto vydania zaujme a inšpiruje. Zároveň vás povzbudzujem, aby ste aktívne využívali informácie dostupné na platforme Climate-ADAPT aj na národnej platforme – sú tu pre Vás, aby Vám pomohli vo vašej každodennej práci.

Angelika Tamášová
Expert na klimatické riziká a adaptáciu
Odbor pre klimatické riziká a odolnosť
Európska environmentálna agentúra

NOVINKY NA MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI

■ *Stratégia pripravenosti Európskej únie na predchádzanie hrozbám a krízam a reakcie na ne*

Dňa 26. marca 2025 predstavila Európska komisia **novú stratégiu pripravenosti**. Cieľom je posilniť schopnosť EÚ a jej členských štátov predchádzať vznikajúcim hrozbám a reagovať na prebiehajúce krízy.

Stratégia vychádza z tzv. [Niinistöovej správy o civilnej a vojenskej pripravenosti EÚ](#), ktorá vyšla v októbri 2024 a jej záverom bolo, že zlepšenia sú v tejto oblasti nielen nutné, ale až naliehavé. Európa dnes čelí rastúcim bezpečnostným hrozbám v oblasti zdravia, migrácie, technologickej bezpečnosti, zmeny klímy či hospodárstva. Správa zdôraznila, že pripravenosť na krízy je zodpovednosťou jednotlivých štátov aj Únie ako celku.

Podstatou novej stratégie je **integrovaný prístup zohľadňujúci všetky hrozby a mobilizujúci celý štátny aparát ako aj občanov**.

Medzi **klúčové ciele** stratégie patrí:

- Ochrana základných spoločenských funkcií Európy
- Podpora pripravenosti obyvateľstva
- Posilnenie koordinácie reakcie na krízu
- Prehĺbenie civilno-vojenskej spolupráce
- Posilnenie schopností predvídať a vytvárať prognózy
- Zintenzívnenie spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom
- Prehĺbenie spolupráce s externými partnermi

Spomedzi opatrení možno spomenúť prípravu **Európskeho adaptačného plánu** či podporu občanov v prijímaní praktických opatrení, ako je napríklad zásobenie sa základnými potrebami aspoň na 72 hodín v núdzových situáciách. Bližšie informácie nájdete v [tlačovej správe Európskej komisie](#).

zdroj: MŽP SR

zdroj: EK

POLITIKA ADAPTÁCIE NA ZMENU KLÍMY NA NÁRODNEJ ÚROVNI A JEJ IMPLEMENTÁCIA

■ Projekt prípravy novej adaptačnej stratégie napreduje

Koncom roka 2023 bol spustený **projekt Revision and Update of the National Strategy on Adaptation to Climate Change in Slovakia**, ktorý má za cieľ spracovať analýzy pre novú národnú adaptačnú stratégiu, podporiť komunikáciu a budovanie kapacít.

Dôležitou časťou projektu bolo **hodnotenie klimatických rizík a zraniteľnosti**. Nevyhnutným základom celého hodnotenia bola spolupráca projektového tímu s odborníkmi z SHMÚ, ktorí spracovali klimatické scenáre pre blízku (do roku 2050) a vzdialenú budúcnosť (2071 - 2100). Dňa 10. februára 2025 sa konal informatívny webinár, na ktorom boli predstavené výsledky hodnotenia aj jeho priebeh. Záznam webinára si

môžete [pozrieť tu](#) (heslo: &y1wQ1\$n). **Finálny report nájdete na [klima-adapt.sk](#) v časti Národná adaptačná stratégia.**

Projektový tím aktuálne pracuje na odporúčaniach pre znenie národnej adaptačnej stratégie. Prvé návrhy predstavil zainteresovaným stranám na online workshope dňa 25. februára 2025, po ktorom nasledovalo písomné pripomienkovanie.

Zároveň sa pripravujú **komunikačné a vzdelávacie aktivity**. Tie budú okrem iného založené na výsledkoch z dotazníkových prieskumov, ktoré sa realizovali na jar 2025.

zdroj: MŽP SR

■ Národná správa o adaptačných opatreniach – aktualizácia 2025

V marci 2025 predložila Slovenská republika Európskej komisii pravidelnú **dvojročnú správu o adaptačných opatreniach**. Správa popisuje postupy a aktivity realizované podporujúce adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ktoré boli v SR prijaté alebo vykonané v období rokov 2023 – 2024.

Správa je v súlade s formátom určeným podľa prílohy 1 [vykonnacieho nariadenia Komisie \(EÚ\) 2020/1208](#) štruktúrovaná do siedmich celkov. Prvý celok je zameraný na popis vplyvov hlavných nebezpečenstiev zmeny klímy, zraniteľnosť vrátane schopnosti adaptácie a riziká možných budúcich vplyvov. Predmetom druhého celku sú právne a politické rámce a inštitucionálne mechanizmy. Ďalšia časť je venovaná stratégiám, politikám a plánom v oblasti adaptácie. Nasleduje časť zameraná na monitorovanie a hodnotenie adaptačných opatrení a časť popisujúca cesty spolupráce a príklady osvedčených postupov. Osobitný celok je venovaný úsiliu v oblasti adaptácie na nižšej než národnej úrovni. Posledným celkom sú odkazy na webové stránky a správy sprístupňujúce informácie o adaptačnom úsilí.

Správa sa Komisii predkladá v anglickom jazyku.

V správe o adaptačných opatreniach sú výraznou mierou využité zistenia a hodnotenia získané prostredníctvom vyššie uvedeného projektu, v rámci ktorého bolo spracované „[Hodnotenie klimatických rizík a zraniteľnosti Slovenska](#)“. Z hodnotenia rizík vyplýva, že vplyv klimatických nebezpečenstiev ako aj zraniteľnosť na zmenu klímy sú vysoké takmer vo všetkých hospodárskych odvetviach.

Strategickým rámcom pre uplatňovanie adaptačných opatrení v SR sú [Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia 2018](#) (NAS) platná na obdobie rokov 2018 – 2025 a [Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy](#) (NAP) platný pre obdobie rokov 2021 – 2027. V súčasnosti sa v rámci projektu „Revízia a aktualizácia národnej stratégie adaptácie na zmenu klímy na Cypre a na Slovensku“ pripravuje aktualizácia adaptačnej stratégie, vízií a odporúčaní pre akčný plán a implementačný mechanizmus. Ukončenie projektu sa predpokladá v roku 2025.

Ako kľúčový typ opatrení na úrovni politických nástrojov sú v adaptačnej správe prezentované Program Slovensko a Plán obnovy a odolnosti SR. V Programe Slovensko sú na adaptáciu na zmenu klímy (vodozádržné opatrenia v sídlach a krajine, prevencia a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou, preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok, vytváranie koncepčných východísk pre realizáciu adaptačných opatrení na národnej, regionálnej a miestnej úrovni) vyčlenené finančné prostriedky vo výške 360 miliónov Eur. Prostredníctvom Plánu obnovy bola ku koncu roka 2024 v rámci Komponentu Adaptácia na zmenu klímy podporená realizácia adaptačných opatrení vo výške 9,5 mil. eur.

Viac informácií:

- Správa o národných plánoch a stratégiách pre adaptáciu na zmenu klímy, 2025 (v anglickom jazyku, pozri [Report-net3](#), resp. [Enviroportál](#))

zdroj: MŽP SR, SAŽP

■ *Scenáre budúcej klímy pre územie Slovenska zverejnené na <https://www.klima-adapt.sk/scenare-buducej-klímy>*

V rámci prípravy nového súboru scenárov budúcej klímy pre územie Slovenska sa použili **emisné scenáre, tzv. „Representative concentration pathways“ (RCPs) – Reprezentatívne smery vývoja koncentrácií skleníkových plynov** (zverejnené na tomto [linku](#)), ktoré využívajú vzájomné pôsobenie integrovaných socio-ekonomických modelov v prieniku s klimatickými modelmi a hodnotením dôsledkov a zraniteľnosti. **Emisné scenáre nie sú predpoveďou, ale opierajú sa o expertný konsenzus, ktorý sleduje dlhodobý trend vývoja jednotlivých častí systému. RCPs teda sledujú určitý rozsah pôsobenia človeka na klimatický systém našej planéty. Pri výskume klímy poskytujú cenný zdroj informácií a sú užitočným nástrojom pre tvorbu politik a prípravu stratégií.**

Modelovanie klímy s využitím numerických predpovedných modelov

Klimatické modely predstavujú jednu z možností ako študovať stav globálneho alebo regionálneho klimatického systému, jeho priestorovú a časovú premenlivosť, ako aj faktory, ktoré ovplyvňujú jeho dlhodobé zmeny. Predstavujú číselnú reprezentáciu komplexného klimatického systému. Momentálne najvýznamnejšou výskumnou iniciatívou v oblasti globálneho alebo regionálneho modelovania je Projekt CORDEX, časť projektu zaoberajúca sa **oblasťou Európy sa nazýva EURO-CORDEX** (www.euro-cordex.net). Celkovo bolo pri modelovaní klímy pre územie Slovenska využitých 15 modelových simulácií EURO-CORDEXu s priestorovým rozlíšením 12 km. Simulácie boli analyzované v dvoch častiach. Prvá časť zahŕňala historickú simuláciu, ktorá slúži pre overenie modelovania budúcej klímy, resp. pre identifikáciu akýchkoľvek potenciálnych chýb v sledovanom období. Druhá časť simulovala scenár, v ktorom sa zohľadňuje trend budúceho vývoja koncentrácií skleníkových plynov podľa použitého emisného scenára. Pre účely prípravy novej adaptačnej stratégie boli použité scenáre **RCP 4.5 stabilizačný** – počítá s nárastom teploty vzduchu v globálnom priemere o +2 °C do roku 2050, následne by sa mala teplota vzduchu a koncentrácia emisií stabilizovať implementovaním klimatických politik a stratégií jednotlivých krajín a **RCP 8.5 pesimistický alebo business as usual** – nakoľko nepočíta so žiadnou redukciou emisií skleníkových plynov. Ide o hypotetický scenár kde by sa ľudstvo držalo línie neustáleho pokroku a rastu ekonomík bez ohľadu na životné prostredie. Tieto scenáre považujeme a priori za najrelevantnejšie.

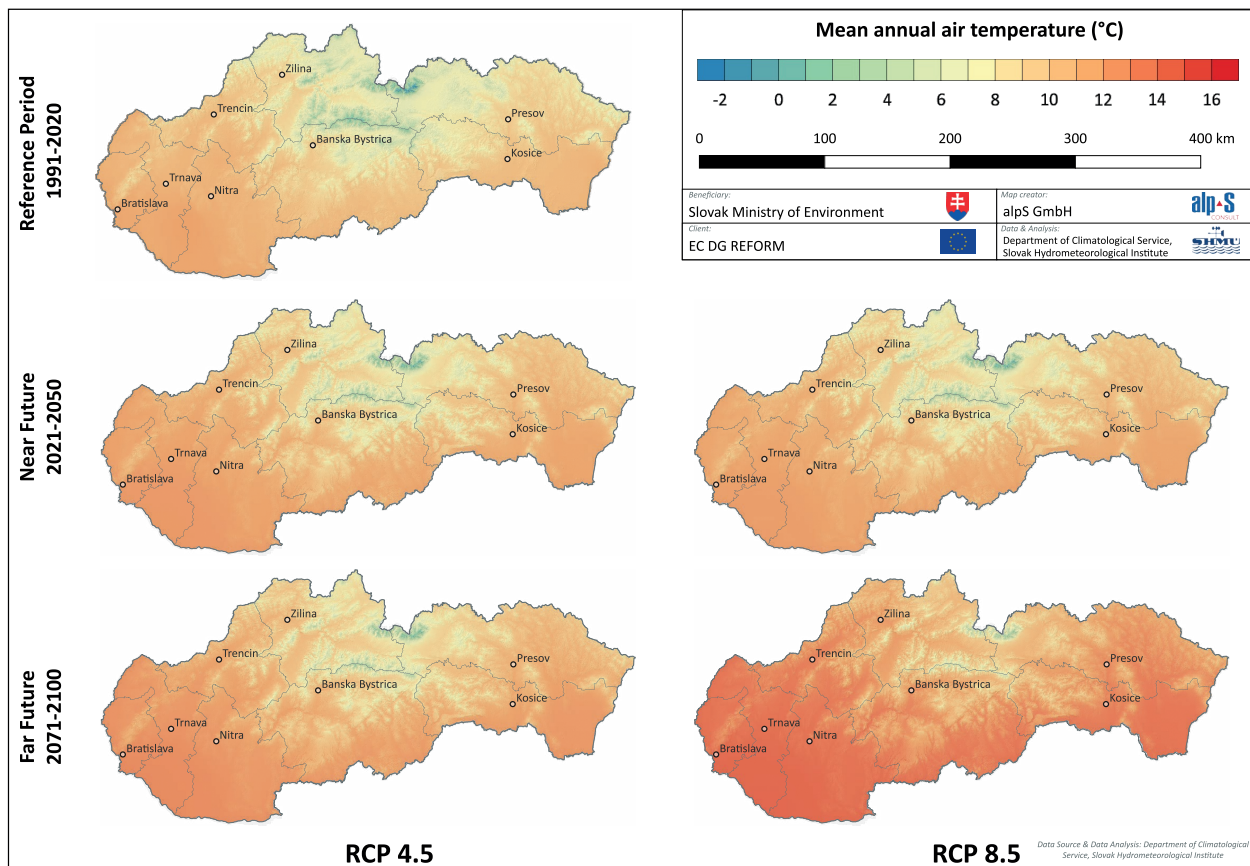
Interpolácia údajov a grafické výstupy

Na zhodnotenie úspešnosti simulácií modelov pre územie Slovenska v nedávnej minulosti (1951–2005, resp. 1991–2005) boli použité denné údaje zo staničnej siete Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ), národnej meteorologickej služby Slovenskej republiky. Celkovo bolo v rámci obdobia 1991 – 2005 k dispozícii 75 časových radov pre teplotu vzduchu, globálne žiarenie, rýchlosť vetra a relatívnu vlhkosť. Pre atmosférické zrážky bolo k dispozícii v rovnakom časovom období 500 zrážkomerných staníc s dennými úhrnmi zrážok.

Pre každý jeden bod predstavujúci meteorologickú stanicu bol vytvorený časový rad denných údajov v rámci obdobia rokov 1981 – 2100 (pre obdobie po roku 2006 boli následne počítané aj priemery vybraných meteorologických prvkov pre 30-ročné obdobia, napr. 2021 – 2050 zacentrované na rok 2035 a obdobie 2071 – 2100 zacentrované na rok 2085).

Na vizualizáciu hodnôt jednotlivých prvkov pre celé územie Slovenska bolo potrebné zvoliť optimálny spôsob digitálnej reprezentácie. Pre tento účel bola vybraná interpolačná metóda, ktorá výrazne spresňuje výsledné hodnoty, keďže analyzované meteorologické prvky a klimatické indikátory výrazne súvisia s rastom nadmorskej výšky. Výsledné vypočítané gridové vrstvy boli exportované v rastrovom formáte.

zdroj: SHMÚ

Príklad výstupov scenárov budúcej klímy: priemerná ročná teplota vzduchu.

Z REGIÓNŮV VYBERÁME

Adaptácia na zmenu klímy v Banskobystrickom samosprávnom kraji: Od výziev k riešeniam

Banskobystrický kraj je rozmanitý, krásny, no zraniteľný. Klimatologické predikcie ukazujú, že v dôsledku zmeny klímy sa stane teplejším a suchším, s častejším výskytom privalových zrážok, zvýši sa tiež riziko lesných požiarov, problémov so zásobovaním pitnou vodou a záplav mimo hlavných tokov. Pred týmito výzvami v kraji stojí 516 samospráv, pričom viac ako polovica z nich má menej ako tisíc obyvateľov. Zatiaľ čo väčšie mestá ako napríklad Brezno, Lučenec, Banská Bystrica, či Zvolen sa už adaptácii aktívne venujú, menšie obce nemajú dostatočné kapacity na riešenie klimatických výziev a potrebujú v tomto smere pomoc.

V roku 2022 sa Banskobystrický samosprávny kraj (BSK) pripojil k **Misii EÚ Adaptácia na zmenu klímy**. Vedomí si rastúcich výziev, sme prijali záväzok systematicky podporovať a budovať klimatickú odolnosť regiónu, čo sa premietlo aj do nášho

strategického plánovania. Ako prvý nástroj na zorientovanie sa v problematike sme využili štúdiu Inštitútu environmentálnej politiky – **Vedúci horia obce!**¹. S rastúcim záujmom o túto tému však rástol aj záujem o nové dáta a prognózy, a v roku 2024 sme úspešne požiadali o grant v rámci kaskádovej výzvy CLIMAAX. V projekte **ClimaaxInsight – Iniciatíva za klimaticky odolný Banskobystrický región**² sa sústreďujeme na hodnotenie rizík povodní a požiarov. Výsledky plánujeme v budúcom roku sprístupniť v interaktívnej podobe aj ako otvorené dáta, aby ich mohli obce jednoducho využiť pri plánovaní svojich adaptačných opatrení a lepšom manažmente rizík. Samotné hodnotenie rizík a zraniteľnosti je však len začiatok – našou ambíciou je dostať výstupy projektu do povedomia a spoločne hľadať riešenia s dotknutými subjektami, na úrovni Zastupiteľstva BBSK, Bezpečnostnej rady BBSK, ale aj so širokou verejnosťou.

¹ Inštitút environmentálnej politiky (2023): [Vedúci horia obce](#)

² Projekt CLIMAAXInsight je financovaný Európskou úniou.

Keďže ide o veľmi komplexnú tému, v roku 2024 sme požiadali o technickú pomoc prostredníctvom platformy MIP4ADAPT³. V spolupráci s odborníkmi z BeePartner⁴ v súčasnosti nastavujeme naše aktivity tak, aby cielene podporovali obce a región, a zároveň pripravujeme vlastné kvalitné projekty zamerané na adaptáciu.

Už v tejto fáze však nezostávame len pri plánovaní. Máme oddelenie zaoberajúce sa revitalizáciou budov, ktoré pri plá-

novaní projektov obnovy, či výstavby zavádza aj požiadavky na realizáciu adaptačných a prírode blízkych opatrení, a to aj v súlade s princípmi **Nového Európskeho Bauhausu**, ktorý spája krásu, udržateľnosť a inkluzívnosť obnovy verejných priestorov.

Príklady konkrétnych pripravovaných a zrealizovaných projektov sú uvedené nižšie v rubrike **Príklady dobrej praxe**

zdroj: Banskobystrický samosprávny kraj

3 [MIP4ADPAT](#)

4 <https://beepartner.cz/>

■ **Adaptácia na zmenu klímy v Bratislavskom samosprávnom kraji**

Klimatická zmena je realitou, ktorá sa dotýka každého z nás. Na Slovensku, nevynímajúc Bratislavský kraj, čelíme čoraz častejším extrémnym prejavom počasia, od vln horúčav po náhle a intenzívne búrky. Negatívne dôsledky zmeny klímy sú stále hmatateľnejšie – ohrozujú naše zdravie, ekonomiku, aj kvalitu života v mestách a obciach. Už to nie je otázka budúcnosti, ale naliehavá téma dneška.

Adaptácia na klimatickú zmenu už nemôže byť vnímaná ako voliteľná úloha, ale ako spoločná zodpovednosť. Na tejto ceste zohrávame zásadnú rolu my všetci – štát, samosprávy, ale aj súkromný sektor. Vzájomná spolupráca a koordinácia je kľúčom k tomu, aby sme dokázali našim obyvateľom zabezpečiť bezpečné, zdravé a prosperujúce prostredie, v ktorom môžu žiť a pracovať.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) je rozhodnutý systematicky reagovať na dôsledky zmeny klímy na svojom území. Jedným z nástrojov sa stal strategický dokument [Adaptačný plán Bratislavského samosprávneho kraja](#) na zmenu klímy, ktorý dopĺňa už etablovaný [Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy](#).

Hlavným cieľom Adaptačného plánu je **zhodnotiť zraniteľnosť územia na dôsledky zmeny klímy na úrovni katastrálnych**

území jednotlivých miest a obcí BSK so zameraním na sídelné prostredie, ako aj vytvoriť optimálne nastavenie adaptačnej politiky regiónu s aplikáciou SMART princípu, ktorého súčasťou je návrh adaptačných opatrení na podporu zmierňovania najvýznamnejších dôsledkov zmeny klímy na lokálnej úrovni.

Adaptačný plán BSK na zmenu klímy slúži ako verifikačný nástroj pre schvaľovanie projektov na zmierňovanie dôsledkov klimatickej zmeny. Vďaka tomuto dokumentu je možné efektívne a adresne smerovať interné finančné prostriedky v podobe podpory z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy a externé finančné prostriedky zo zdrojov Program Slovensko 2021 – 2027.

V súlade s Adaptačným plánom, župa pristúpila k revitalizácii historických parkov v Stupave a Malinove, ktoré budú podporené z Programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Rakúsko 2021-2027 a Slovensko – Maďarsko 2021-2027.

V rámci revitalizácie je naplánované ošetrovanie existujúcich vzrastlých drevín, odstránenie náletových a invazívnych druhov, implementácia vodných prvkov a premena spevnených povrchov za priepustné. Nebude chýbať nová výsadba vhodných druhov na súčasné klimatické pomery.

*Kaštieľsky park v Stupave -
súčasný stav*

zdroj fotografie: BSK

Kaštieľsky park v Stupave - návrh revitalizácie
zdroj fotografie: BSK

V téme zvyšovania povedomia o problematike zmeny klímy, župa v spolupráci s novovzniknutou n.o. [Ekocentrum Čunovo](#), realizuje vzdelávacie programy pre širokú verejnosť. Výhlado-vo sa plánuje s dokončením 3. etapy Projektu Čunovo – revitali-zácia priľahlej sýpky, ktorá sa má premeniť na ekocentrum za-merané na zmenu klímy a adaptačné opatrenia. Tento priestor sa má premeniť na centrum zdieľania know-how v tejto téme.

Implementácia politiky adaptácie na negatívne dôsledky zme-ny klímy v Bratislavskom kraji bude v najbližšej dobe pokračo-vať zostavením **Sprievodcu procesom adaptácie na zmenu klí-my pre miestne samosprávy v BSK**.

Účelom tohto dokumentu je poskytnúť predstaviteľom miest-nej samosprávy návod/podklad na proces zodpovedného zvažovania dôsledkov zmeny klímy na ich územie pri tvorbe a realizácii všetkých svojich politik (v procesoch plánovania, povoľovania, rozhodovania). Súčasne je zámerom posilniť ich schopnosť pristupovať kvalifikovane k procesu adaptácie na zmenu klímy na svojom území, berúc do úvahy komplex-nosť faktorov, ktoré s týmto procesom súvisia. Dôraz sa kladie na charakteristiku danej obce alebo mesta ako zásadného vý-chodiskového bodu pre realizáciu adaptačných opatrení.

zdroj: Bratislavský samosprávny kraj

■ Adaptácia na zmenu klímy v Prešovskom samosprávnom kraji

Prešovský samosprávny kraj (PSK) prijal v roku 2023 Adaptač-nú stratégiu na zmenu klímy, o ktorej bola publikovaná infor-mácia v Newslettri 2/2024, rovnako ako o Katalógu opatrení, ktorý je jej súčasťou.

Prešovská iniciatíva odolnosti: Spoločná cesta za adaptáciou na zmenu klímy: Prešovský samosprávny kraj v spolupráci s KAJO Services, s.r.o. zareagoval na kaskádovú výzvu európ-skeho projektu **Pathways2Resilience**, financovaného z progra-mu **Horizont Európa**, a stal sa jedným z 39 regiónov, ktoré sa vydali na spoločnú cestu za odolnejšou budúcnosťou v pod-mienkach meniacej sa klímy.

V Prešovskom kraji sa projekt zameriava na konkrétne výzvy – od dôsledkov zmeny klímy na **zimný turizmus** v Čergove, až po **nedostatok vody a environmentálne problémy v oblas-tiach Domaše a Polonín**.

Projekt ponúka komplexný rámec adaptácie – tzv. **Regionálnu cestu k odolnosti**, ktorá zahŕňa:

- tvorbu stratégie, akčného a investičného plánu,
- budovanie kapacít cez intenzívny vzdelávací proces,
- prístup k online nástrojom na podporu rozhodovania,
- a výmenu poznatkov medzi regiónmi.

Cieľom je **aktívne zapojenie miestnych komún a odborníkov** do plánovania budúcnosti, ktorá zohľadňuje nielen environmentálne, ale aj sociálne a ekonomické aspekty. Dôležitou súčasťou projektu sú aj tzv. **Klimatické mišungy** – diskusné stretnutia priamo so zapojením zainteresovaných strán.

Príspevok z prvého mišungu, venovaného oblasti Čergova, nájdete na [LinkedIn PSK](#):

Viac o projekte sa dočítate na tomto [linku](#).

*Chýbajúca voda v Domaši
zdroj fotografie: PSK*

LIFE FLOPRES: Systém predpovedania a prevencie bleskových povodní: Projekt **LIFE FLOPRES** (LIFE22-CCA-SK-FLOPRES) prepája slovenské a poľské inštitúcie v boji proti čoraz častejším a nebezpečnejším **bleskovým povodňam**. Vďaka inštalácii **176 inteligentných senzorov** v 42 obciach **Prešovského samosprávneho kraja** bude možné v blízkej dobe spustiť systém včasného varovania, ktorý sleduje hladinu vody, zrážky, teplotu aj vlhkosť pôdy v reálnom čase. V kombinácii s informáciami z presných meteorologických predpovedí a taktiež zmapovanej geomorfológie územia systém dokáže veľmi presne predpovedať oblasť zasiahnutia povodňou, spustiť varovanie a chrániť tak životy a majetok obyvateľov. Projekt sa realizuje vo vybraných pilotných územiach v Malopoľskom vojvodstve a v Prešovskom kraji, kde boli vybrané toky Ladomírka, Šibská voda a Malá Svinka, na ktorej sa udiala najtragickejšia povodeň na Slovensku v obci Jarovnice v roku 1998.

Druhou kľúčovou časťou projektu je vývoj **expertného WEB GIS nástroja**, ktorý umožní modelovať dôsledky extrémnych zrážok, navrhovať modrozelené opatrenia v krajine a vyhodnocovať erózne procesy – a to **bez potreby špecializovaného softvéru či odborných znalostí**. Nástroj má pomôcť najmä starostom, vodohospodárom, projektantom či poľnohospodárom pri plánovaní efektívnych opatrení v území.

Projekt s rozpočtom 3,2 milióna eur je financovaný z programu LIFE a zahŕňa partnerov ako ESPRIT spol. s r.o., GOSPACE LABS s.r.o., Prešovský samosprávny kraj, Mateo Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością a Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.

Viac informácií nájdete na oficiálnej [stránke projektu](#) a tomto [linku](#).

zdroj: Prešovský samosprávny kraj

*Stretnutie riešiteľov projektu v Jarovniciach
zdroj fotografie: PSK*

*Monitoring úrovne hladiny vôd
zdroj fotografie: PSK*

■ *Stratégia adaptácie na zmenu klímy obce Dubová*

Pracovníci SAŽP dokončili ďalšiu stratégiu adaptácie na zmenu klímy. Tentokrát ju spracovali pre obec Dubová (okres PK). V rámci participatívneho a expertného hodnotenia sa identifikovali nasledovné riziká: riziko letných horúčav na zdravie obyvateľstva, riziko sucha vo vzťahu ku vegetácii, riziko splachu po daždi z vinogradov a ciest, ako aj vylatia tokov a rigolov, riziko akumulácie vody na povrchu (na spevnených povrchoch, ale aj na nasiakavých povrchoch) pri intenzívnych dažďoch v území, riziko zvýšenej hladiny podzemnej vody v území, riziko vetra v celom území obce a riziko neskorých jarných mrazov na vegetáciu (najmä na vinohrady). Rizikové

miesta sa zaznamenali aj do Pocitovej mapy vo vzťahu ku klimatickým ohrozeniam.

Cieľom adaptačnej stratégie je posilniť adaptačnú kapacitu územia obce Dubová, znížiť jej zraniteľnosť a prispieť ku zníženiu až eliminácii hodnotených rizík prostredníctvom návrhu adaptačných opatrení.

Stratégia je zverejnená na tejto [stránke](#).

zdroj: SAŽP

PODUJATIA

Prostredníctvom <https://www.klima-adapt.sk/podujatia/> je možné získať informácie o plánovaných, ako aj uskutočnených podujatiach súvisiacich s adaptáciou na zmenu klímy. V prípade záujmu prezentovať podujatie kontaktujte prevádzkovateľov platformy prostredníctvom mailu na adresu adaptacia@enviro.gov.sk.

VÝCHOVA, VZDELÁVANIE, OSVETA

■ Stretnutie samosprávnych krajov k environmentálnemu vzdelávaniu so zameraním na zmenu klímy

Dňa 8. apríla 2025 sa v Banskej Bystrici na Slovenskej agentúre životného prostredia (SAŽP) konalo **stretnutie samosprávnych krajov k téme environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu (EVVO)** so zameraním na aktivity týkajúce sa zmeny klímy.

Zástupcovia krajov zdieľali svoje skúsenosti a informovali o prebiehajúcich aktivitách. Žilinský samosprávny kraj a Banskobystrický samosprávny kraj sú zapojené do európskeho projektu [Climaax](#), ktorý je zameraný na hodnotenie klimatických rizík v európskych regiónoch. Trnavský samosprávny kraj vyzdvihol projekt [ENVIROTOUR](#), v rámci ktorého mohli zapojené stredné školy absolvovať exkurzie na modelových lokalitách a prednášky kombinované s koncertom. Trenčiansky samosprávny kraj realizuje množstvo aktivít v rámci projektu [Zelená župa](#), napríklad grantovú schému na podporu environmentálnych aktivít s názvom Zelené oči. Košický samosprávny kraj je zapojený do projektu [ClimateGO](#) so zameraním na tvorbu a implementáciu efektívnych klimatických politík. Prešovský samosprávny kraj uviedol, že sa aktuálne venuje projektu [FLOPRES](#) (systém predpovedania a prevencie bleskových povodní) a [Pathways2Resilience](#) (inovatívny vzdelávací program a tvorba strategických dokumentov). Viacerí účastníci spomenuli svoje aktivity v rámci projektu [Populair](#), ktorý je zameraný na zlepšenie kvality ovzdušia.

SAŽP informovala o redizajne portálu [EWOBX](#), ktorý je priestorom pre všetkých, ktorí environmentálnu výchovu tvoria, realizujú, potrebujú alebo ňou jednoducho žijú. SAŽP zároveň spúšťa prvý ročník [certifikácie poskytovateľov EVVO](#) a pripravuje akreditovaný kurz.

MŽP SR informovalo, že pripravuje aktualizáciu Rezortnej koncepcie environmentálnej výchovy a novú Národnú stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy.

zdroj: MŽP SR, SAŽP

zdroj fotografií: SAŽP

PREČÍTAJTE SI V ČLÁNKOCH NA www.klima-adapt.sk

■ Stav globálnej klímy za rok 2024

Svetová meteorologická organizácia publikovala 19. marca tohto roka pravidelnú správu hodnotiacu stav globálnej klímy za rok 2024. Publikácia poskytuje zhrnutie stavu klimatických indikátorov v roku 2024 vrátane informácií o extrémnych udalostiach a dôsledkoch zmeny klímy.

Vyhodnotené ukazovatele zahŕňajú globálne teplotu, koncentráciu skleníkových plynov, teplotný obsah oceánov, stúpanie hladiny morí, acidifikáciu oceánov, arktický a antarktický morský ľad, ľadovce, zrážky s analýzou hlavných faktorov medziročnej klimatickej variability počas roka vrátane južnej oscilácie El Niño a iných oceánskych a atmosférických indexov.

Medzi zvýraznené extrémne udalosti patria tie, ktoré súvisia s tropickými cyklónmi a veternými búrkami, povodne, suchá a extrémne horúčavy a zimy. Publikácia tiež poskytuje najnovšie poznatky o rizikách a dôsledkoch zmeny klímy vrátane potravinovej bezpečnosti a vysídľovania obyvateľstva.

Aké sú kľúčové zistenia publikovaného hodnotenia?

- Kľúčové ukazovatele zmeny klímy opäť dosiahli rekordné úrovne
- Rekordné koncentrácie skleníkových plynov v kombinácii s El Niňom a ďalšími faktormi spôsobili v roku 2024 rekordné teplotné pomery
- Dlhodobé otepľovanie (v priemere za desaťročia) zostáva pod 1,5 °C
- Vzostup hladiny morí a otepľovanie oceánov budú pokračovať stovky rokov
- Poveternostné a klimatické extrémny, ako sú vlny horúčav, sucho, záplavy, tropické cyklóny a extrémne zrážky, v roku 2024 viedli k rozsiahlym hospodárskym stratám a masovým vysídleniam.
- Včasné varovania a klimatické služby sú nevyhnutné z dôvodu ochrany komunít a ekonomík

Správa je dostupná na [tejto stránke](#).

zdroj: Svetová meteorologická organizácia

■ Povodne v období januára až júna 2024 napáchali škody vo výške viac ako milión eur

Povodne sú prirodzený prírodný jav, vyskytovali sa v minulosti, vyskytujú sa v súčasnosti a budú sa vyskytovať aj v budúcnosti. V prvom polroku 2024 sa vyskytli povodne s odlišným charakterom. V zimných mesiacoch sa jednalo o povodne z topenia snehu, zo zrážok vo forme dažďa a snehu, kombinácie topiaceho sa snehu a dažďa ako aj ľadové povodne zapríčinené tvorbou ľadových bariér. V letnom období sa jednalo hlavne o povodne zapríčinené dlhotrvajúcimi resp. prívalovými zrážkami.

Pri hodnotení výskytu povodní v minulosti sú dostupné informácie len o katastrofických povodniach, o povodniach menšieho významu sú dostupné len obmedzené informácie. Rozvojom informačných technológií je možné získať viac informácií o povodňovej situácii na monitorovaných tokoch. Preto je ťažké porovnávať, či je v súčasnosti povodní viac, alebo menej. Neistotou hodnotenia frekvencie výskytu

povodní sú aj realizované protipovodňové opatrenia, ktoré znižujú potenciálne povodňové škody, ktoré by vznikli, keby tieto opatrenia neboli vybudované. Jednou z možností hodnotenia výskytu povodní je počet dní v roku s výskytom niektorého zo stupňov povodňovej aktivity. Takéto hodnotenie však nezachytáva významnosť povodne.

V prvom polroku 2024 si povodne na Slovensku vyžiadali 66 krát vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity (SPA), 134 krát vyhlásenie II. SPA a 7 krát vyhlásenie mimoriadnej situácie.

Správa o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období do januára do konca júna 2024 je dostupná na [web stránke](#). Správa vyhodnocuje príčiny a výskyt povodní, sumarizuje výdavky vynaložené na vykonávanie povodňových

zabezpečovacích a záchranných prác ako aj výšku povodňových škôd.

Súčasťou predmetnej správy je aj zhrnutie nedostatkov zistených orgánmi vykonávajúcimi ochranu pred povodňami a návrhov opatrení na ich odstránenie. Medzi nedostatky patria najmä zanesenie korýt vodných tokov a dažďovej kanalizácie, nepostačujúca údržba vodných tokov, horských bystrín a brehových porastov, nepostačujúca, znefunkčnená alebo absentujúca sieť rigolov, priekop, priepustov cestných komunikácií a dažďovej kanalizácie na odvádzanie vôd z povrchového odtoku, oneskorené informácie o vyhlásení a odvolaní stupňa povodňovej aktivity.

Viac informácií o dlhodobejšom hodnotení vývoja povodní je dostupných aj v publikácii Vývoj vybraných prejavov zmeny klímy a ohrození vyplývajúcich zo zmeny klímy v podmienkach Slovenskej republiky, zverejnenej na tomto [linku](#).

zdroj fotografie: Renáta Grofová

zdroj: MŽP SR

Z OTVORENÝCH VÝZIEV NA FINANCOVANIE VYBERÁME

■ *Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok*

Cieľom výzvy je zabezpečenie ochrany pred povodňami v geografických oblastiach, v rámci ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo kde je možné predpokladať jeho pravdepodobný výskyt v súlade s plánmi manažmentu povodňového rizika. Taktiež, za účelom prevencie pred povodňami, je cieľom tejto výzvy aj zvýšenie bezpečnosti vodných stavieb počas povodňového zaťaženia a ich adaptácia na meniace sa klimatické podmienky.

Oprávnené aktivity sú:

- preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok;
- zvýšenie bezpečnosti vodných stavieb.

Výzva bola vyhlásená dňa **4.3.2025**, jej vyhlasovateľom je **Ministerstvo životného prostredia SR** ako sprostredkovateľský orgán Programu Slovensko. Presný dátum **uzavretia** výzvy, spolu s dôvodom uzavretia výzvy, poskytovateľ zverejní prostredníctvom [ITMS](#), a to najneskôr **30 kalendárnych dní** pred plánovaným uzavretím výzvy. Finančné prostriedky EÚ (85 %) alokované na výzvu pochádzajú z **Kohézneho fondu** a predstavujú výšku **24 348 640,00 €**. Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR predstavuje 15 %.

Oprávnenými žiadateľmi sú všetky právne subjekty v rámci samospráv, podnikateľského a neziskového sektora (zoznam všetkých oprávnených žiadateľov a všetky potrebné informácie o predmetnej výzve nájdete na [webstránke](#)).

Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a/alebo ochranu pred povodňami (mimo vodných tokov)

Cieľom výzvy je **realizácia adaptačných opatrení, ktorých hlavnou funkciou je zadržiavanie zrážkovej vody na území** (v sídlach a krajine), čo prispeje k zmierneniu prejavov sucha, ako aj zvýšeniu vodozádržnej schopnosti povodia a spomaleniu odtoku zrážkovej vody, čím sa zároveň prispeje k ochrane pred povodňami.

V súlade s cieľom výzvy sú predmetom podpory:

- **vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine** (Tieto opatrenia nemajú protipovodňový účinok, teda neslúžia na ochranu pred povodňami. Ich primárnym cieľom je zadržanie zrážkovej vody).
- **vodozádržné opatrenia s protipovodňovým účinkom v sídlach a krajine mimo vodných tokov** (Vodozádržné opatrenia slúžia aj na ochranu pred povodňami. Ich protipovodňový účinok sa prejaví v geografickej oblasti/geografických oblastiach, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo kde možno predpokladať jeho pravdepodobný výskyt v súlade s platnými plánmi manažmentu povodňového rizika).

Výzva bola vyhlásená **dňa 7.8.2024** jej vyhlasovateľom je **Ministerstvo životného prostredia SR** ako sprostredkovateľský

orgán Programu Slovensko. Poskytovateľ, za účelom zabezpečenia riadnej fyzickej a/alebo finančnej implementácie programu uzavrie výzvu v prípade vyčerpania finančných prostriedkov alokovaných na výzvu alebo z iných odôvodnených skutočností. Informácia o uzavretí výzvy bude zverejnená prostredníctvom oznámenia na portáli [ITMS](#). Finančné prostriedky EÚ (85 %) alokované na výzvu pochádzajú z **EFRR (Európsky fond regionálneho rozvoja)** a predstavujú výšku **52 657 592,00 €**. Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR predstavuje 15 %.

Oprávnenými žiadateľmi sú: cirkevná organizácia, iná organizácia verejnej správy, nadácia, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad), príspevková organizácia, rozpočtová organizácia, samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja), verejná výskumná inštitúcia, verejnoprávna inštitúcia, záujmové združenie právnických osôb, združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)

Všetky potrebné informácie o predmetnej výzve nájdete na [tejto stránke](#).

zdroj: MŽP SR

PREDSTAVUJEME RIEŠENÉ A PRIPRAVOVANÉ PROJEKTY

Restoration of the Danube River Basin Waters for Ecosystems and People from Mountains to Coast

Cieľom projektu je v spolupráci so všetkými zainteresovanými stranami vypracovať strategický akčný plán obnovy povodia Dunaja s cieľom podporiť misiu „Obnoviť náš oceán a vody do roku 2030“. Na základe vedeckých poznatkov a nových zistení podporí tento akčný plán zlepšenie ekologického stavu, biodiverzity a prepojenosť ekosystémov. Vývoj a implementácia inovatívnych „Win-Win Nature Based Solutions“ bude zároveň viesť k zlepšeniu stavu voľne tečúcich riek a záplavových území, k zníženiu rizika povodní a sucha a k zlepšeniu stavu sedimentov. Cieľom je prispôsobiť sa zmene klímy, ako aj zlepšiť ohrozenú biodiverzitu ekosystémov. Realizácia bude prebiehať na hornom a strednom toku Dunaja a v delte Dunaja.

Projekt je financovaný z programu HORIZONT Európa, jeho trvanie je naplánované na roky 2023 – 2027.

Projekt je riešený konzorciom 48 partnerov a asociovaných partnerov. Slovenská republika je zastúpená partnerom, ktorým je Výskumný ústav vodného hospodárstva, partnerom je aj Global Water Partnership Central and Eastern Europe so sídlom v Bratislave. Asociovanými partnermi sú Ministerstvo životného prostredia SR, WWF Slovensko a BROZ – ochranné združenie.

Viac informácií je dostupných na [webstránke](#) projektu.

zdroj: VÚVH

Funded by
the European Union

■ *Climate resilient, natural water retention focused restoration of riversides and riparian areas adversely affected by human interventions along the Danube and its tributaries within the Danube Region*

Cieľom projektu je zvyšovanie schopnosti adaptácie na zmenu klímy v pobrežných a príbrežných oblastiach – potenciálne znižovanie rizika sucha, povodní a horúčav - harmonizáciou, prispôbením a prepojením politík vodného hospodárstva na vyššej úrovni, adaptácie na zmenu klímy a protipovodňovej ochrany s miestnymi intervenciami, ktoré účinne slúžia komplexným nadnárodným systémom a sieťam zainteresovaných strán v oblasti vody a adaptácie na zmenu klímy.

Na splnenie týchto ambícií projekt spája inštitúcie zaoberajúce sa vodohospodárskou, klimatickou a prírodnou politikou a znalosťami pozdĺž Dunaja a jeho prítokov, ktoré skúmajú viacnásobné klimatické, sociálne, ekonomické a ekologické prínosy prírodných opatrení na zadržiavanie vody (prírode blízke vodozadržné opatrenia).

Projekt je financovaný z programu nadnárodnej spolupráce Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027 a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky. Jeho trvanie je naplánované na roky 2024 – polovica roka 2026.

Projekt je riešený konzorciom 15 partnerov. Slovenská republika je zastúpená partnerom, ktorým je Výskumný ústav vodného hospodárstva a WWF Slovensko.

Viac informácií je dostupných na [webovom sídle](#).

zdroj: VÚVH

Interreg
Danube Region

Co-funded by
the European Union

■ *Návrh projektu Prírode blízke riešenia pre adaptáciu na zmenu klímy na Slovensku (NatAdaptSK) v rámci programu LIFE*

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) v úzkej spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR (MŽP SR) pripravila a podala projektový návrh pod názvom **Prírode blízke riešenia pre adaptáciu na zmenu klímy na Slovensku** (NatAdaptSK) do výzvy na LIFE SIP (Strategické integrované projekty). Ak bude návrh úspešný, pomôže vytvoriť potrebný rámec pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a jej Národného adaptačného akčného plánu prostredníctvom prírode blízkeho riešenia. Projekt nadväzuje na prebiehajúcu aktualizáciu adaptačnej stratégie.

Prírode blízke riešenia veľmi efektívne napomáhajú adaptácii na zmenu klímy v oblastiach udržateľného vodného hospodárstva, poľnohospodárstva, lesov, ľudských sídel a zdravia obyvateľov. Predložený projekt preto povedie k zníženiu zraniteľnosti, budovaniu odolnosti a zvýšeniu celkovej adaptačnej kapacity krajiny na zvládanie negatívnych dôsledkov zmeny klímy. Prírode blízke riešenia a súvisiace poznatky budú ukázkovo založené a overované vo vybraných pilotných a demonštračných lokalitách, medzi ktoré patria tri povodia, päť národných parkov, tri pilotné mestá a sieť poľnohospodárskych fariem.

Ciele projektu budú naplnené najmä budovaním a sprístupnením poznatkov, zdieľaním osvedčených postupov, zavedením mechanizmov monitorovania a hodnotenia vplyvov opatrení,

posilnením inštitúcií a vzdelávaním ľudských zdrojov. Bude sa venovať aj vytvoreniu legislatívnych podmienok.

Povinnou súčasťou projektového návrhu je stratégia na mobilizáciu a koordinované využívanie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov. Medzi nich patria Spoločná poľnohospodárska politika, Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti a ďalšie. Predpokladané aktivity z týchto zdrojov zabezpečia šírenie výstupov projektu po celom území Slovenska.

Konzorcium tvoria odborné organizácie s mandátom a skúsenosťami v oblasti adaptácie na zmenu klímy v rôznych odvetviach: okrem SAŽP a MŽP SR, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Slovenský hydrometeorologický ústav, Výskumný ústav vodného hospodárstva, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, Národné lesnícke centrum, Tatranský národný park, Národný park Veľká Fatra, Národný park Slovenský raj, Národný park Slovenský kras, Národný park Poloniny, Mesto Brezno, Mesto Púchov a Mesto Žilina, Smart Cities Klub, Slovenská technická univerzita v Bratislave a DHI Slovakia. Obdobie implementácie projektu je plánované na 10 rokov.

Spolupráca so zainteresovanými stranami je kľúčovou súčasťou projektového prístupu. Patria medzi nich odborné združenia zastupujúce ochranu prírody, poľnohospodárov, lesníkov,

environmentalistov, urbanistov, regionálnu a miestnu samosprávu, vedu, výskum, občiansku spoločnosť a súkromný sektor.

Na prípravu projektovej dokumentácie boli poskytnuté prostriedky z programu technickej pomoci LIFE (technical assistance) v rozsahu 9 mesiacov, ktorý bol zakončený po-

daním plného projektového návrhu do výzvy 6. marca 2025. Okrem vypracovania dokumentácie príprava zahŕňala konzultácie s organizáciami zapojenými do konzorcia a so zainteresovanými stranami.

Vyhodnotenie výzvy bude oznámené do konca júna 2025.

zdroj: SAŽP

Prvé stretnutie s primátormi a zástupcami pozvaných miest v zasadačke SAŽP 18. júna 2024
zdroj fotografie: Roman Lebeda

PRÍKLADY DOBREJ PRAXE

■ *Príklady pripravovaných a zrealizovaných projektov Banskobystrického samosprávneho kraja*

Osmička Centrum Lipovec (Zvolen)⁵ – rekonštrukcia bývalého gymnázia na zariadenia sociálnych služieb (pobytová a denná forma), základnú umeleckú školu, komunitné priestory a obchodné prevádzky. Projekt ráta so zelenými strechami, zadržiavaním dažďovej vody, studňou na zavlažovanie, zatrávňovanou dlažbou, výsadbou zelene a tienением prostredníctvom pavlačí, ktoré budú zároveň tvoriť príjemnú mikroklimu počas letných horúčav.

5 [OSMIČKA - Centrum Lipovec - Projekt revitalizácie budovy](#)

zdroj fotografie: BBSK

Centrum tradičnej kultúry v Detve – novostavba z prírodných materiálov s takmer nulovou uhlíkovou stopou, zelenou strechou, suchými poldrami na zadržiavanie vody a mlatovými povrchmi v dvorovej časti. Ide o zdravú, udržateľnú stavbu s použitím klimaticky neutrálneho systému z drevenej konštrukcie s výplňou z lisovaných slamených panelov.

zdroj fotografie: BBSK

Zariadenie sociálnych služieb Sv. Anton – projekt (novostavba) v príprave, ktorý sa zameriava na zadržiavanie dažďovej vody, zelené strechy, použitie zatravnovacej dlažby na parkovisku a rozšírenie vegetačného tienenia.

Kraj aktívne pomáha aj v oblasti pripravenosti na prírodné katastrofy. Zmenu klímy čoraz viac pociťujú aj tí, ktorí stoja v prvej línii pri zvládání katastrof – hasiči a záchranné zložky. V rámci cezhraničného projektu **Zvýšenie pripravenosti maďarských a slovenských regiónov na riadenie rizík súvisiacich s katastrofami**^{6,7}, realizovaného v spolupráci s partnermi zo Slovenska a Maďarska, posilňujeme materiálo-technické vybavenie a pripravenosť dobrovoľných hasičov, ktorí tak budú lepšie pripravení zasahovať pri katastrofách, ktoré súvisia aj so zmenou klímy, ako veterné smršte, záplavy, či požiare.

Okrem toho, adaptáciu a ochranu prírodných hodnôt spájame aj s obnovou kultúrneho dedičstva. Pekným príkladom je projekt Rozvojovej agentúry BBSK – **Revitalizácia historického Coburgovského parku v Pohorelskej Maši**^{8,9}. Projekt prinesie priestor pre prezentáciu významnej histórie regiónu späť so spracovaním železnej rudy, zároveň však bude príležitosťou pre poukázanie na vzácne prírodné hodnoty okolitých národných parkov. Z hľadiska adaptačných opatrení je v projekte najzaujímavejším prvkom vytvorenie mokrade a aktivity na podporu biodiverzity, ako ošetrovanie stromov, nová výsadba, mozaikovitý kosenia a pod.

6 <https://www.bbsk.sk/aktuality/kraj-podpori-dobrovonych-hasicov-cez-program-interreg-ich-vybavi-na-zvladanie-katastrof>

7 Projekt je realizovaný s finančnou podporou EU prostredníctvom programu Interreg VI-A Maďarsko-Slovensko zameraného na Budovanie partnerstiev www.interreghusk.eu

8 <https://dobrykraj.sk/revitalizacia-historickeho-coburgovskeho-parku-v-pohorelej-masi/>

9 Projekt je realizovaný prostredníctvom mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti SR cez výzvy Ministerstva životného prostredia SR.

zdroj: BBSK

■ Climate - ADAPT

Európska platforma adaptácie na zmenu klímy prevádzkovaná Európskou environmentálnou agentúrou s podporou Európskeho tematického centra pre dôsledky zmeny klímy, zraniteľnosť a adaptáciu na zmenu klímy prináša aj príbehy úspešných misií. Tieto predstavujú adaptačné opatrenia a riešenia, ktoré už majú významný vplyv v rôznych regiónoch a miestnych orgánoch v celej Európe. Poukazujú na to, ako sa implementujú inovátné stratégie a projekty na riešenie výziev, ktoré prináša zmena klímy.

Uvádzaním hmatateľných príkladov úspechu ilustrujú praktické výhody a reálne výsledky misie EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy. Tieto úspešné príbehy poskytujú nielen cenné poznatky a inšpiráciu pre iné regióny, ale tiež demonštrujú pozitívne zmeny a pokrok, ktorý sa dosiahol smerom k udržateľnejšej a odolnejšej budúcnosti voči zmene klímy.

Viac info na [web stránke](#).

zdroj: EEA

**Climate
ADAPT**

SHARING ADAPTATION
KNOWLEDGE FOR
A CLIMATE-RESILIENT
EUROPE

Viac informácií na www.klima-adapt.sk.

ÚvodAktualityPrejavy a ohrozeniaTémy a sektoryNárodná adaptačná stratégiaScenáre budúcej klímyMetodické usmerneniaPríklady praktických riešeníNástrojeDokumenty

Adaptácia na zmenu klímy

Aktuality

Ministri EÚ diskutovali o adaptácii na zmenu klímy
30.04.2025
[prečítať aktualitu](#)

Informačné zdroje

Pudujatia

Štvrté fórum pre misiu EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy
Dátum: 19.05.2025 – 20.05.2025
Miesto: Wrocław University of Technology Congress Centre, Poľsko, on-line
Organizátor: Európska komisia a Poľské predsedníctvo v Rade Európskej únie

Prírode blízke riešenia pre klimaticky odolné mestá: Digitálne nástroje pre prijímanie rozhodnutí (webinár)
Dátum: 22.05.2025 – 22.05.2025
Miesto: online
Organizátor: Štokholmský environmentálny inštitút

[Všetky podujatia »](#)

Monitorovacie dáta

FAQ

Môžeme badať zmenu klímy aj na Slovensku? [▼](#)

Aký je rozdiel medzi pojmami klimatickej zmeny a zmena klímy? [▼](#)

Čo spôsobuje zmenu klímy? [▼](#)

Sú všetky plyny v atmosfére skleníkovými plynmi? [▼](#)

Čo sú skleníkové plyny a kde sa môžeme dozvedieť viac o emisiách skleníkových plynov? [▼](#)

Čo sú to F-plyny a prečo sú nebezpečné? [▼](#)

Vydáva:

Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia

Grafické spracovanie:

Tatiana Hamranová, Slovenská agentúra životného prostredia

